

FRANTIŠKÁNSKA

rodina

BL. GIUSEPPE TOVINI MANŽELÉ ŠENKÝŘOVI ANKETA WELL4AFRICA BRATSKÉ STRETNUTIA

1 jar
2024

PASCHA NENÁVIŠŤ **LÁSKA** JUDÁŠ **baránok**
posledná večera **ZRADA** **VELKÁ NOC** **ŽIVOT**
utrpenie CIRKEV **matka**
OLIVOVÁ HORA modlitba **GOLGOTA**
UKRIŽUJ GETSEMANI *apostoli* herodes
veľrada KAIFÁŠ **ECCE HOMO** smrť **HRIECH**

židovský **kráľ**

PILÁT *barabáš*

bičovanie **umučenie**

trňová koruna

MÁRIA bolesť

JEŽIŠ KRISTUS

klince rúcho

KOPIJA *stotník*

zajatie pašie

ocot ^{trňová} _{koruna} voda

PRÁZDNY HROB

DOKONANÉ **KRV**

DUCH PRAVDY

VZKRIESENIE

obsah

FRANTIŠKÁNSKE JUBILEÁ.....	4
BLAHOSLAVENÝ GIUSEPPE TOVINI.....	6
SEDEMBOLESTNÁ PANNA MÁRIA VO FRANTIŠKÁNSKEJ SPIRITUALITE.....	10
NA SLOVÍČKO S MANŽELY ŠENKÝŘOVÝMI.....	14
FR ANKETA.....	18
WELL4AFRICA.....	22
BRATSKÉ STRETNUTIE.....	26
SVÄTÝ BONAVENTÚRA - 750. ROKOV.....	30
PLNOMOCNÉ ODPUSTKY.....	31
INFO NR OFS	32
MESAČNÉ MODLITBOVÉ ÚMYSLY.....	34
REGIONÁLNA PÚŤ.....	35
SESTRA CECÍLIA IDA ŽILKOVÁ.....	36
ROZLÚČKA SO SESTROU MÁRIOU.....	37
ŽIVOTNÉ JUBILEÁ.....	38
KNIŽNÁ RECENZIA.....	40

FRANTIŠKÁNSKA *rodina*

Časopis pre tých, ktorým je blízka františkánska spiritualita

Vychádza: 4x ročne

Ročník: 34, Číslo: 1/2024

Dátum vydania: marec 2024

Registrácia MK SR: EV 5631/18

ISSN: 1338-3213

IČO: 17 309 620

Vydáva: Františkánsky svetský rád, Františkánska 2, 811 01 Bratislava

Redakčná rada: Cecília Blanárová, Monika Olečková, Marcela Prekopová
Martina Zonnenscheinová a Pavol Železník (šéfredaktor)

Email: frantiskanska.rodina@gmail.com

Webové sídlo: www.assisi.sk

Náklad: 750 ks

Cena: Františkánska rodina vychádza vďaka príspevkom odberateľov časopisu.

Číslo účtu vo formáte IBAN: SK91 0900 0000 0000 1148 4135

Svoje príspevky zasielajte na emailovú adresu redakcie.

Redakcia si vyhradzuje právo rozhodovať o úprave a výbere príspevkov,
ktoré budú zaradené do príslušného čísla časopisu.

slovo na úvod

Milé sestry, drahí bratia!

Pôstne obdobie začíname popolcom - prijatým znamením pokánia symbolizujúcim naše rozhodnutie pre obrátenie. Svoje úsilie smerujeme k Bohu, ktorý sa v Božom Synovi zjavil v ľudskej prirodzenosti ako človek. Ako chudobné Božie Dieťa, ktoré nám priblížili v uplynulom roku 800. ročných jubileí viaceré podujatia a slávenia v celej františkánskej rodine. A nadväzujúci pôst nás pripravuje na vrchol pozemského pôsobenia Božieho Syna, kedy sa po čase medzi učeníkmi, naplnenom vyučovaním a verejným pôsobením, ale aj pomocou a súcitom, konanými v skrytosti ako znamenania a osobné výzvy k obráteniu, napokon v Láске daroval a na kríži obetoval za naše hriechy.

V sláveniach jubileí sme sa zároveň posunuli do výročia Stigmatizácie, pripomínajúc si mystérium prijatia rán Kristovho utrpenia naším otcom sv. Františkom. Toto tajomstvo nám pripomína, že okolo nás sa dejú a budú diať veci, ktoré nás naplňajú bolesťou a ktorým možno ani nerozumieme, aspoň nie v danej chvíli. Múdrost pochopiť, že utrpenie je súčasťou života. Nemá zmysel pokrývať a vytesňovať ho. A Františkova odpoveď na mnohé otázky tohto tajomstva bolo Evanjelium, prijaté v pokore, jednoduchosti a chudobe. V ktorom miloval Ježiša – vtelené Božie Slovo – so všetkou vážnosťou a naliehavosťou. V ktorom sa ako keby stal jedným z apoštolov - súčasníkov, aby nám Ho ešte viac priblížil. A ktorého objal s úplnou oddanosťou nielen v Grecciu, ale aj s utrpením na La Verne.

Pre nás je to pripomenutie, že napriek všetkému je v ťažkých chvíľach k nám Boh najbližšie. Že pravá Láska sa osvedčuje v ťažkostiach a utrpení a práve oheň tejto Lásky je znamením dotyku Boha. Že pokora a rešpekt k utrpeniu iných, ktoré nás nabádajú ku konkrétnej pomoci, svedčia o nás, že sme tiež učeníkmi. Že pomoc a zmierňovanie utrpenia iných – tých, ktorých máme najbližšie, alebo ktorí to najviac potrebujú, sa v tejto Láске so súcitom a spoluúčasťou na utrpení stávajú základom pravej a nekončiacej radosti.

Damián Berec, minister NR OFS

FRANTIŠKÁNSKE JUBILEÁ

800. VÝROČIE DARU STIGIEM (1224 -2024)

Začiatkom tohto roka, 5. januára, generálni predstavitelia františkánskej rodiny slávnostne otvorili 800. výročie osláv daru stigmat sv. Františka z Assisi. V Bazilike svätyně La Verna mali svojho generálneho ministra Tibora Kausera aj členovia Františkánskeho svetského rádu, ktorí sú tiež srdečne prizvaní zapojiť sa do osláv vrcholiacich 17. septembra 2024.

Rany nového života

Svätý František nasledoval svojho Majstra vo všetkom radikálne. Učil sa prijímať a ctiť si život v každej oblasti ako Boží dar, milovať a slúžiť druhým. Svoje úsilie završuje nasledovaním Ježiša v utrpení na kríži. Vystupuje za svojím Spasiteľom na Golgotu a v duchovnej obeti sa dáva s Ježišom ukrižovať. Stáva sa milému svojho srdca podobný aj vonkajším zjavom, vďaka plameňu lásky, ktorý ho na vrchu La Verna zasiahol. Slová, ktoré vytryskli z jeho srdca „*Nech uchváti, prosím, Pane, ohnivá a sladká moc tvojej lásky moju dušu skrze všetko, čo je tu pod nebom, aby som zomrel láskou k tvojej láske, ako ty si zomrel z lásky k mojej láske,*“ sú pokornou žiadosťou k dosiahnutiu vrcholu intimity medzi milujúcim a milovaným. Ako o Františkovi píše sv. Bonaventúra vo veľkom životopise: „*Pravá Kristova Láska premenila milujúceho na Svoj obraz.*“

V tomto roku nám Konferencia františkánskej rodiny vo svojej príručke približuje Františkovu cestu kríža, predkladá nám jej nevyhnutné predpoklady, aby sme aj my toto jubileum s celou františkánskou rodinou slávili s plnou účasťou a veľkým duchovným požehnaním. Aby sme, ako manuál uvádza, „*aj my obnovili život svojho kresťanského povolania a dosiahli spodobenie sa s Ukrižovaným Kristom a tiež niesli v sebe stigmy jeho prítomnosti v nás.*“

Oživiť čas vyhradený Pánovi

Výzva spodobniť sa s Ukrižovaným sa nám môže na prvý pohľad zdať neprimeraná a príliš vysoká meta pre náš život. Veď mnohí z nás sa možno ešte všemožne snažíme vyhnúť sa utrpeniu ako takému, alebo od neho ujsť. Je na nás, či prijmeme odporúčanie pravidelne obnovovať ticho modlitby a kontemplácie v našom každodennom živote. Ticho, ktoré sa v dnešnom svete stáva takmer nemožným. Je však priestorom pre hlbokú komunikáciu s Bohom, priestorom, v ktorom skutočne ožívame, sme vedení a obnovovaní, premieňaní Božou láskou. Rozhodnúť sa preň je aktom našej vôle a lásky, ktoré sú neustále bombardované pokušeniami konať iné dobrá, či pre náš život menej dôležité veci, ktoré by sme v konečnom dôsledku mohli urobiť aj neskôr. Pretože ide o podstatný krok v nasledovaní Ježiša v šľapajach sv. Františka, mali by sme urobiť

načúvanie novým spôsobom svojho života. Pretože, ak budeme pravidelne načúvať Bohu, a postupne sa zbavíme smogu myšlienok, zvukov a obrazov, budeme môcť skutočne načúvať sebe i druhým. Túto nástojčivú potrebu posilňuje aj ďalšia hlboká myšlienka z manuálu Konferencie františkánskej rodiny: „Spomienka a oslava toho, že Františka sa dotkol Ukrižovaný, nás inšpiruje vyjsť zo seba a ísť v ústrety dotyku s Kristovým telom, ktoré trpí v druhých.“ (Gaudete et exultate).

Hodnota chvíľ osamote strávených s Bohom je nevyčísliteľná lebo nás neustále učí dávať Boha na prvé miesto v svojom živote a obracať sa k nemu celým svojim srdcom. Aby sme sa, ako spresňuje Benedikt XVI., obrátili od centra nášho zmýšľania a vnímania, od koreňa našich rozhodnutí volieb a činov, k úkonom úplnej a radikálnej slobody. A možné je to iba preto, že existuje sila, ktorá nesídi v našom srdci, ale sa uvoľňuje zo srdca samotného Boha. Je to sila jeho milosrdenstva. Návrat k Pánovi je možný ako „milosť“, pretože je Božím dielom i ovocím našej viery, ktorú skladáme v jeho milosrdenstvo. (Reč a slovo kríža).

sr. Mária Marcela

El Greco: Svätý František prijíma stigmy

1/2024

BLAHOŠLAVENÝ GIUSEPPE TOVINI

(1841 - 1897)

Právnik a politik v službe evanjelia

Horlivý, lojalný, činný, v spoločenskom a politickom živote hlásal Giuseppe Tovini svojím životom kresťanské poslstvo, vždy verný pokynom Učiteľského úradu Cirkvi. Jeho neustálou starosťou bola obrana viery s presvedčením, že - ako hovoril - „naše deti bez viery nikdy nebudú bohaté a s vierou nikdy nebudú chudobné“. Žil v pohnutom období talianskych dejín, i samotnej Cirkvi. Uvedomoval si, že nie je možné plne odpovedať na Božie volanie bez veľkorysého a nezištného zasvätenia sa sociálnym problémom.

Giuseppe Tovini sa narodil 14. marca 1841 v Cividate Camuno neďaleko Brescie v Taliansku ako prvé zo siedmich detí rodičov Moseho a Rosy. Jeho rodičia neboli bohatí, ale svojmu najstaršiemu synovi poskytl doma kresťanské vzdelanie. Základnú školu navštevoval vo svojom rodisku, neskôr ako 11 ročný nastúpil na mestskú školu v Lovere. Tam zostal šesť rokov, až kým ho ekonomické pomery rodiny neprinútili odísť. Na pomoc mu prišiel strýko kňaz, ktorému sa pre neho podarilo získať voľné miesto v kolégiu pre chudobných chlapcov vo Verone.

V júli 1859 zomrel jeho otec a Giuseppe sa na prahu dospelosti ocitol spolu s piatimi súrodencami (jeden brat zomrel v detstve) v katastrofálnej ekonomickej situácii. Nakoniec sa mu podarilo v roku 1860 získať stredoškolský diplom. O Giuseppe, vzhľadom na jeho čestný a nábožný život, mnohí predpokladali, že sa stane kňazom. On sám veľmi túžil stať sa misiónárom a ohlasovať evanjelium tým, ktorí ešte o Ježišovi nepočuli. O to viac boli mnohí prekvapení, keď sa po dlhom a bolestnom rozlišovaní ohľadne svojho stavu zapísal ako študent na Právnickú fakultu Univerzity v Padove. V roku 1865 promoval s vynikajúcimi výsledkami, avšak túto udalosť zatienila smrť matky, ktorá zomrela niekoľko mesiacov predtým.

Voľba laického života v manželstve

Začal pracovať ako advokát a notár v Lovere. Neskôr sa presťahoval do Brescie a nastúpil do advokátskej kancelárie Corbolani, kde dokončil povinnú prax a zložil skúšky pre získanie licencie advokáta. Tu spoznal svoju budúcu manželku Emíliu Corbolani, dcéru majiteľa právnickej firmy. Z ich manželstva sa narodilo 10 detí, ktorým sa starostliví a láskaví rodičia snažili vštepiť základy katolíckej viery a morálky. Ich osobné svedectvo určite prispelo k tomu, že jeden syn sa stal kňazom a dve dcéry vstúpili do rehole. Početné listy, napísané manželke Emílii počas svojej neprítomnosti doma, svedčia o tom, že manželstvo vnímal ako prostriedok posvätenia.

V roku 1882 vstúpil do Tretieho rádu svätého Františka a prijal meno Anton. Charitatívny rozmer svojho povolania realizoval predovšetkým formou advokácie „pro bono“, čiže bezplatne pre tých, ktorí si nemohli dovoliť platiť za jeho služby. Vernosť pravde a vlastnému svedomiu si vyžadovala, že svoju prácu vykonával čestne a spravodlivo, hoci ho mnohí varovali, že takto príde o množstvo klientov. Lásku k chudobe po vzore svätého Františka prakticky prejavoval pri jazde vo vlaku, a to vždy zásadne treťou triedou. V roku 1893 na diecéznom zjazde terciárov povedal: „Aby sa naše dielo podarilo, sú potrebné tri čnosti: hlboká viera v Boha, úprimná oddanosť Cirkvi a láska ku všetkým ľuďom, najmä k nepriateľom.“

Politický život

Giuseppe pracoval po celý život ako právnik, ale vnímal, že Boh ho volá, aby svoj talent a vzdelanie využil na riešenie aktuálnych spoločenských problémov. Jeho politická činnosť začala tým, že bol zvolený za starostu vo svojom rodnom meste Cividate Camuno. Bol to obdobie po zjednotení Talianska, kedy mnohí ľudia neboli

spokojní s tým, že krajina je vedená liberálnou ľavicou, nepriateľskou voči Cirkvi. Giuseppe Tovini sa v roku 1877 pripojil k hnutiu Katolícka akcia v Brescii, ktorá sa stala centrom politického boja medzi tradičnými a antiklerikálnymi silami. Zasadzoval sa, aby sa katolíci organizovali a pokúsili sa účasťou vo voľbách viesť miestne samosprávy. Na začiatku bol zvolený za provinčného radcu ako jediný katolík. Giuseppe sa však vyznačoval mimoriadnymi schopnosťami navrhovať projekty a realizovať ich. Dokázal spolupracovať aj s tými, ktorí mali odlišné názory ako on. Pri svojej práci rešpektoval i nepriateľov Cirkvi, dokonca si zaslúžil ich úctu svojou bezúhonnosťou a profesionalitou. Aj vďaka jeho príkladu už niekoľko rokov väčšinu zvolených zástupcov provincie tvorila aliancia katolíkov s umiernenými liberálmi.

Ako katolík si bol vedomý toho, že pre slobodné fungovanie katolíckych inštitúcií je potrebná ich finančná a ekonomická autonómia. Preto v roku 1888 založil v Brescii Banca San Paulo a v Miláne Banco Ambrosiano. Výraznou črtou, ktorá usmerňovala ich činnosť, bol odkaz na princípy sociálneho katolicizmu, ku ktorej vyzývala aj encyklika pápeža Leva XIII. - Rerum Novarum. Banky boli neziskové a ich štatút potvrdzoval, že inštitúcie boli založené na charitatívne účely. To znamenalo, že po zabezpečení samofinancovania a solventnosti museli väčšinu zisku vyčleniť na financovanie katolíckeho školského vzdelávania. Zároveň poskytovali výhodné pôžičky s nízkym úrokom miestnym samosprávam na práce vo verejnom záujme. Akcionári banky dokonca museli mať osvedčenie o mravnej spôsobilosti od svojho duchovného.

Neústupný katolík

Okrem politiky mu veľmi ležala na srdci

oblasť vzdelávania a vkladal do nej obrovské úsilie. Hoci v mladosti túžil byť misiónárom, v dospelosti pochopil naliehavosť evanjelizácie práve na tom mieste, kde sa aktuálne nachádzal. Často opakoval: „Naše Indie sú naše školy...“ Energicky podporoval katolícke vzdelávanie a organizoval kampane za zachovanie vyučovania náboženstva na štátnych školách. Založil Ligu katolíckych učiteľov a vypracoval jej stanovky, neskôr aj Spolok katolíckych vysokoškolákov. Stál pri spustení viacerých časopisov určených špeciálne pre učiteľov ako Fede e Scuola (Viera a škola) a tiež Scuola Italiana Moderna (Súčasná talianska škola), prvé celoštátne periodikum didaktického a pedagogického charakteru vychádzajúce dodnes.

Giuseppe Tovini sa však neupriamoval len na intelektuálne vrstvy spoločnosti. V obave, že s rozvojom industrializácie cirkiev stratí kontakt s narastajúcimi masami robotníkov, presadzoval zakladanie katolíckych robotníckych spoločností v Lovere a Brescii.

Aktuálny mužský vzor

Giuseppeho obdivuhodný apoštolský zápal nebol obyčajným aktivizmom. Silu pre sociálne diela a politické boje čerpal predovšetkým z modlitby. Ako františkánsky terciár v Brescii vykonával službu predstaveného. Na jeho podnet vznikli modlitebné vigílie mužov, ktorí sa každý prvý piatok v mesiaci schádzali v kostole na celonočnú adoráciu. Tam v tichu pred Eucharistiou načúval Božiemu hlasu, tam bol prameň i cieľ každej jeho námahy. Jeho duchovný život priťahoval mnohých mužov k autentickému spiritualite. Aj dnes je tento svätec, otec 10 detí, laik angažovaný v spoločenskej a politickej oblasti, ponúkaný špeciálne súčasným mužom za vzor preto, aby ho mohli nielen obdivovať, ale podľa svojich možností i nasledovať.

Na sklonku života

Giuseppeho aktívny život si vybral svoju daň. Trpel pľúcnou formou tuberkulózy, ktorá sa v roku 1895 začala rapídne zhoršovať. Posledné roky života ho zamestnával predovšetkým projekt Katolíckej univerzity v Taliansku.

Zomrel predčasne 16. januára 1897 v Brescii v povesti svätosti. V roku 1922 boli jeho ostatky slávnostne prenesené do Kostola sv. Lukáša v Brescii, kde sú dodnes. Proces blahorečenia bol otvorený v roku 1977 za pápeža Pavla VI., ktorý bol veľkým obdivovateľom Giuseppe Toviniho. V roku 1997 bol schválený zázrak pripisovaný jeho príhovoru a 20. septembra 1998 bol vyhlásený svätým Jánom Pavlom II. za blahoslaveného.

Je patrónom právnikov, bankárov a všetkých, ktorí sa angažujú v oblasti vzdelávania. Jeho spomienku si pripomíname 16. januára. Život tohto blahoslaveného nás utvrdzuje v tom, že čestnosť a vernosť pravde nie sú len prázdne pojmy. Predsudky typu „všetci politici kradnú“ alebo „všetci sudcovia sú skorumpovaní“ už neobstoja. Život Giuseppe Toviniho je vzorom pre všetkých svedomitých pracovníkov justície i tých, ktorí vstupujú do politiky s čistými úmyslami. Hovorí však, že si to vyžaduje námahu a predovšetkým ochotu dať do služby svoje talenty.

Giuseppeho otvorené zapojenie sa do občianskeho života a katolíckych organizácií vo vtedajšom Taliansku vyžadovalo odvahu. Bojoval za zachovanie úlohy a vplyvu Cirkvi na verejný a spoločenský život ľudí. Dokázal uvádzať evanjelium do života a odhalil mnohým ľuďom pravdu, o ktorej síce počuli v kostole, ale neaplikovali ju v živote. V homílii počas jeho blahorečenia pápež svätý Ján Pavol II. o ňom vyhlásil: „V čase, keď sa niektorí snažili uzavrieť vieru medzi múry posvätných budov, Giuseppe Tovini uká-

zal, že príhnutie ku Kristovi a poslušnosť Cirkvi podnietili kresťanov, aby sa stali kvasom autentickej civilizácie a spoločenského pokroku... Jeho príklad je povzbudením pre nás všetkých, aby sme aj dnes veľkodušne pracovali na obrane a šírení pravdy a potrieb evanjelia.“

pripravila Martina Zonnenscheinová

santiebeati.it
causesanti.va/it/santi-e-beati/giuseppe-antonio-tovini.html
anastpaul.com/2019/01/16/saint-of-the-day-16-january-blessed-giuseppe-tovini-ofs-foryourmarriage.org/married-saint-of-the-month-blessed-giuseppe-tovini/
Svatost ve světe, vydavatelstvo Flétna, 2018 (str. 100-103)
Z. Podlejski – Sol' zeme a svetlo sveta, 5. diel (1998-1999)

Príbeh Giuseppe Toviniho mal silný vplyv na život jeho krstného syna. Bl. Mosè (Mojžiš) Tovini (27.12.1877 - 28.1.1930) bol taliansky rímskokatolícky kňaz, synovec a krstný syn bl. Giuseppeho Toviniho. Blahorečený bol 17.9. 2006 v Brescii.

Sedembolestná Panna Mária vo františkánskej spiritualite I.

Cyril Jaroslav Brázda OFM

Ako sa v súvislosti s križiackymi výpravami a púťami na posvätné miesta vo Svätej zemi v západokresťanskej oblasti rodí a rozvíja úcta k utrpeniu Spasiteľa, nášho Pána Ježiša Krista, tak sa objavuje aj úcta k bolestiam jeho matky, Panny Márie; systematickejšie sa začína rozširovať v 12. storočí.[1] Významnou osobnosťou na začiatku tejto úcty je sv. Bernard z Clairvaux (1090 – 1153), ktorého reč o mučeníctve Panny Márie sa uvádza v Posvätnom čítaní v rámci Liturgie hodín na slávnosť Sedembolestnej Panny Márie, 15. septembra[2]. Prvý známy oltár, zasvätený Bolestnej Matke Božej je datovaný rokom 1221 a nachádzal sa v nemeckom cisterciánskom kláštore Schönau v biskupstve Würzburg.[3]

1. Sv. František a sv. Klára

Je pozoruhodné, že v spiritualite sv. Františka, tak typickej práve kontempláciou Pánovho utrpenia, sa tento rozmer mariánskej úcty neobjavuje; nenachádza sa ani v jeho Hodinkách o utrpení Pána, ktoré si zostavil. Iba jeho životopisec, Tomáš z Celana, zaznamenáva udalosť, ktorá by sa dala zaradiť do jednej z foriem úcty k bolestiam Panny Márie; píše:

„... (Narodenie Dieťaťa Ježiša) nazýval sviatkom sviatkov, lebo pripomína, že Boh sa stal Dieťaťom a spočinul v náručí človeka... (2Cel 199) ... so slzami v očiach spomínal na chudobu Panny, ktorá v ten deň trpela toľkú biedu. Raz sedel svätec pri stole a jeden z bratov spomenul chudobu blahoslavenej Panny a strádanie jej Syna, Ježiša. František hneď vstal od stola a s plačom dojedol zbytok chleba na holej zemi. Cnosť chudoby preto nazýval kráľovskou, pretože na Kráľovi a Kráľovnej tak obdivuhodne zažiarila...“ (2Cel 200)

Sv. František tu, myslím, **súcíti** so situáciou, keď (Panna Mária) porodila svojho prvorođeného syna, zavinula ho do plienok a uložila do jasiel, lebo **nebolo pre nich miesta v hostinci** (Lk 2,7) ... a keď prišiel do svojho vlastného a **vlastní ho neprijali** (Jn 1,11)...

... toho, ktorému sa ona s láskou pri Zvestovaní otvorila a ktorého vo svojom lone, ako prisľúbeného Mesiáša, počala ... ten naráža na „zatvorené dvere“ a na neprijatie...

Mier vyžarujúci z betlehemskej scény Pánovho narodenia svedčí o láske v akej Pán Ježiš a jeho Matka prijali a objali chudobu, ktorá nebola len o materiálnom nedostatku. Je to vlastne výzva a napomenutie.

Tiež v spisoch sv. Kláry nachádzame zmienku o bolestnej Panne Márii len v liste Ermen-trúde, kde píše: *„... z celej plnosti srdca miluj Boha i Ježiša, jeho Syna, ukrižovaného za nás hriechy a nech sa z tvojej mysle nikdy nevytratí rozpomienka na neho; **rozjímaj stále o tajomstvách križa a úzkostiach Matky stojacej pod križom.**“ (LErm 11-12)*

Vysvetlením tohto všetkého môže byť skutočnosť, že úcta k bolestnej Panne Márii bola v časoch sv. Františka a sv. Kláry ešte len v začiatkoch a jej tradícia sa ešte len tvorila.

2. Františkánska tradícia v 13. storočí

Spomedzi nasledovníkov sv. Františka stojí v prvom rade za pozornosťou **sv. Anton Paduánsky** (1195 – 1231). Jeho spiritualita je výrazne mariánska a najmä v jeho kázňach, ktoré sa nám zachovali, typická biblickou symbolikou, ktorú sebe vlastným spôsobom rozvíja a interpretuje.

Sv. Anton v jednej zo svojich veľkonočných kázni vysvetľuje vznik zvyku sláviť mariánsku sobotu nasledovným spôsobom: „*Panna Mária sa nevzdialila z toho miesta, kde uložili jej Syna Ježiša do hrobu, ako tvrdia niektorí, ale zostala tam po celý čas, aby **bdela v slzách**, až kým ho ako prvá neuzrela vstať...*“ [4]

Toto „bdenie v slzách“ je pozoruhodným uhlom pohľadu na bolesť Panny Márie a dá sa interpretovať ako kontempláciu „ceny našej spásy“ v zmysle 1Pt 1, 18-19: „... zo svojho márneho spôsobu života, zdedeného po otcoch, boli ste vykúpení nie porušiteľným striebrom alebo zlatom, ale drahou krvou Krista, bezúhonného a nepoškvrneného Baránka...“

Táto Máriina bolesť sa neupína na minulosť, ako to bolo v prípade Márie Magdalény (porov. Jn 20,15), ale je prejavom viery, očakávajúcej zjavenie konečného víťazstva. Je to bolesť plne ľudská, ktorá sa nestavia zoči-voči utrpeniu s akýmsi stoickým postojom, ale, čo je dôležité, je priam „presiaknutá nádejou“!

Tento Antonov pohľad na Máriinu bolesť je nesmierne cenný a napomínajúci v zmysle slov sv. Pavla v liste Rimanom: „*Kto nás odlúči od Kristovej lásky? Azda súženie, úzkosť alebo prenasledovanie, hlad alebo nahota, nebezpečenstvo alebo meč? ... v tomto všetkom slávne víťazíme skrze toho, ktorý nás miluje. A som si istý, že ani smrť ani život, ani anjeli, ani kniežatstvá, ani prítomnosť, ani budúcnosť, ani mocnosť, ani výška, ani hĺbka, ani nijaké iné stvorenie nás nebude môcť odlúčiť od Božej lásky, ktorá je v Kristovi Ježišovi, našom Pánovi.*“ (porov. Rim 8, 35.37-39)

V komentári na slová Panny Márie, sv. Anton hovorí, že blahoslavená Panna Mária prehovorila iba šesťkrát ... po štvrtý krát: „Syn môj čo si nám to urobil? [5] (Pozri, tvoj otec i ja sme ťa s bolesťou hľadali!)“ ... (porov. Lk 2,48)

Máriina bolesť je tu bolesťou z hľadania Ježiša, ktorý sa stratil

... bolesťou snúbenice hľadajúcej ženícha (porov. Vlp 3,1-4)

A opäť je bolesťou v nádeji, v zmysle Pánovho slova: „*Proste a dostanete! Hľadajte a nájdete! Klopte a otvoria vám! Lebo každý, kto prosí, dostane, a kto hľadá, nájde, a kto klope, tomu otvoria.*“ (Mt 7, 7-8; Lk 11,10)

Na pozadí tejto Máriinej bolesti môžeme uvažovať o bolesti v zmysle toho, že sú takí, (snáď aj my sami), ktorí Ježiša nehľadajú ... ktorí hľadanie rezignujú, prepadajú únave či presnejšie nechuti (acedia) a obracajú sa k márnostiam ... a napokon takí, ktorým Ježiš ani nechýba...

o to viac a horlivejšie nám treba „hľadať Ježiša“ v zmysle slov sv. apoštola Pavla:

„... *všetko pokladám za stratu pre vznešenosť poznania Krista Ježiša, môjho Pána. Preň som všetko stratil a pokladám za odpadky, aby som získal Krista ... Nie že by som ho už bol dosiahol, alebo že by som už bol dokonalý, ale bežím, aby som sa ho niekedy zmocnil, ako sa aj Kristus Ježiš zmocnil mňa ... A všetci dokonalí takto zmyšľajme!*“ (porov. Flp 3,8.12.15)

Sv. Bonaventúra (1218-1274) predstavuje Pannu Máriu tiež ako „matku milosrdenstva, matku milostí, matku (nového) stvorenia, matku všetkých svätých, pretože **v najvyššej miere sebažertvy spolupracovala na obeti svojho božského Syna pri ukrižovaní**. Jej obetu porovnáva s Abrahámovou obetou a tiež s obetou chudobnej vdovy, ktorú opisuje sv. Lukáš v evanjeliu, ktorá dala „*všetko, čo mala*“.[6]

Z tejto Bonaventúrovej formulácie vyplýva, že tu ide predovšetkým o aktívnu spoluprácu nie len o pasívnu (spolu)účasť, hoc aj vo vynikajúcom zmysle viery v trpezlivosť. Vďaka nej je spoluvykupiteľkou - corredentice[7] a v dôsledku toho i prostrednicou „*medzi nami a Kristom, ako Kristus medzi nami a Bohom*“ – „*Mediatrix inter nos et Christum, sicut Christus inter nos et Deum*“[8]

Poznámka: Sv. Bonaventúra tu používa diskutovaný a diskutabilný pojem „spoluvykupiteľka“ ako aj jeho dôsledok „*prostrednica*“, ktorý si vyžaduje správnu interpretáciu vzhľadom na Pánovo slovo: „*Nik nepríde k Otcovi, iba cezo mňa*.“ (Jn 14,6), ako aj z 1Tim 2,5-6: „*Lebo jeden je Boh a jeden prostredník medzi Bohom a ľuďmi - človek Kristus Ježiš, ktorý vydal seba samého ako výkupné za všetkých, ako svedectvo v pravom čase*.“

Napokon sv. Bonaventúra ani, ako z vyššie uvedenej latinskej citácie vyplýva, netvrdí, že by Panna Mária bola prostrednicou medzi nami a Bohom, ale medzi nami a Kristom, ako Kristus medzi nami a Bohom. **Panna Mária je „bránou Syna človeka k ľuďom ako Matka (pri zvestovaní) a je bránou ľudí k Synovi človeka ako Matka**, ako to ilustruje príbeh na svadbe v Káne Galilejskej (porov. Jn 2,1-11), pričom tu nejde ani tak o premenenie vody na víno, ako prvé zo znamení, ako skôr o to, že „*jeho učeníci uverili v neho*“.

A tak je Panna Mária, ktorú Pán Ježiš v Káne Galilejskej, iste nie náhodou a už vôbec nie z nedostatku úcty, nazýva: „ženou“ (porov. Jn 19, 25-26), Matkou veriacich ... Matkou viery.

Termín „*spoluvykupiteľka*“ iste nemožno chápať v tom zmysle, že by (jediný) Vykupiteľ niekoho k dielu vykúpenia potreboval, akoby sám nedostačoval, avšak v zmysle Bonaventúrovej tézy: „*najvhodnejšie je, aby protiklady boli uzdravené protikladmi*“[9] možno povedať, že **ako Eva mala účasť na vine (starého) Adama, tak Mária (ako nová Eva) má najvynikajúcejším spôsobom účasť na diele (jediného) Vykupiteľa - nového Adama.**

V podobnom zmysle sa vyjadruje aj sv. Ján Zlatoústý, ktorý v jednej zo svojich homílií hovorí: „*Videl si obdivuhodné víťazstvo? Videl si veľký čin na kríži? ... Panna, drevo a smrť boli znaky našej porážky. Panna bola Eva, lebo ešte nepoznala muža, drevo bol strom a smrť bol Adamov trest. A pozri, zasa Panna, drevo a smrť: znamenia porážky sa stali znakmi víťazstva. Namiesto Evy je Mária, namiesto stromu poznania dobra a zla, strom kríža a namiesto Adamovej smrti Kristova smrť...*“[10]

Ak sv. Pavol apoštol, môže povedať: „*Teraz sa radujem v utrpeniach pre vás a na vlastnom tele dopĺňam to, čo chýba Kristovmu utrpeniu pre jeho telo, ktorým je Cirkev*.“ (Kol 1,24) O čo viac to možno povedať o Panne Márii ako novej Eve.

Napokon, potreboval Vykupiteľ, aby mohol uskutočniť dielo vykúpenia účasť Šimona z Cyrény, ktorého prinútili niesť mu kríž? (porov. Mt 27,32; Mk 15,21; Lk 23,26)

Nebola a nie je to, zo strany Vykupiteľa, skôr milosť?

Termín „*spoluvykupiteľka*“ o Panne Márii neznamená teda akúsi nutnosť, ale milosť účasti; môžeme tu použiť slová Jána Duns Scota (ktoré vyslovil pri argumentácii Nepoškrvneneho Počatia Panny Márie): „*Boh to mohol urobiť, patrilo sa, teda stalo sa.*“

... je to vlastne pokora samého Boha, ktorý nám v diele vykúpenia a spásy dáva milosť účasti, v dôsledku čoho nie sme v tomto diele len pasívnym prvkom.

Pravdepodobne v 13. storočí sa zrodila známa a slávna sekvencia **Stabat Mater Dolorosa - Stála Matka Bolestivá**, ktorá je v liturgii dodnes živá a v priebehu dejín inšpirovala aj mnohých hudobných skladateľov.

Za jej autora sa tradične považoval **Jacopone da Todi** (1230-1306), ktorý patril do Rádu menších bratov - františkánov, k frakcii spirituálov. **Jeho autorstvo je však argumentačne slabé**; opiera sa o zmienku v diele *Scriptores Ordinis Minorum* z roku 1650 od írskoho františkána Lukáša Waddinga.

Staršia tradícia však autora nepoznala. Tressati, františkán, vydal v roku 1617 v Benátkach zbierku skutočných i domnelých Jacoponových básní, avšak „*Stabat Mater*“ v nej neuvádza. Podobne to platí o vydaní florentskom (1490) a rímskom (1556).

Redemptorista Jozef Miklík porovnávaním hymnu „*Laudismus sanctae Crucis*“, ktorého autorstvo sa pripisuje sv. Bonaventúrovi, so sekvenciou „*Stabat Mater Dolorosa*“, nachádza vzájomnú nadväznosť, v dôsledku čoho vyslovuje názor, že autorom oboch skladieb je jedna a tá istá osoba, čiže sv. Bonaventúra.[11]

Podobne tvrdí aj liturgista Adolf Adam: „*Dnes býva ako tvorca tejto naozaj františkánskej piesne označovaný Bonaventúra.*“[12] Otázka autorstva však zostáva otvorená, čo je napokon skôr zaujímavé ako dôležité; dôležité je, že je v liturgii neustále živá.

[1] Letz R., Sedembolestná Panna Mária v slovenských dejinách, PostScriptum, Bratislava 2014, str. 22

[2] Liturgia hodín podľa Rímskeho obradu IV.. Obdobie „cez rok“ XVIII..-XXXIV.. týždeň, Typis Polyglottis Vaticanis1996, str. 1452-1453

[3] Letz R., Sedembolestná Panna Mária v slovenských dejinách, PostScriptum, Bratislava 2014, str. 24

[4] Baroková A., Františkánska mariológia a jej využitie v katechéze, Verbum, Ružomberok 2018, str. 29

[5] Baroková A., Františkánska mariológia a jej využitie v katechéze, Verbum, Ružomberok 2018, str. 31

[6] Baroková A., Františkánska mariológia a jej využitie v katechéze, Verbum, Ružomberok 2018, str. 41

[7]https://www.doctorseraphicus.it/images/annate/1960_61-72_Pieri.pdf

[8]https://www.doctorseraphicus.it/images/annate/1960_61-72_Pieri.pdf

[9] Bonaventúra z Bagnoregia, Breviloquium časť IV. hlava 9,4, Serafín, Bratislava 2006, str. 146

[10] Liturgia hodín podľa Rímskeho obradu III. Obdobie „cez rok“ I.-XVII. týždeň, Typis Polyglottis Vaticanis1990, str. 1785-1786

[11] Miklík J., Kdo složil sekvenci "Stabat Mater"? Časopis katolíckého duchovenstva 1922, č. 9-10, s. 336-337 In: https://cs.wikipedia.org/wiki/Stabat_Mater

[12] Adam A., Liturgický rok Vyšehrad, Praha 1998, str. 210

Text uverejnený so súhlasom autora, pôvodne publikovaný na stránke: www.frantiskani.sk

Na slovíčko s Manžely Šenkýřovými

Jiří žije s manželkou Marií ve městě Žďár nad Sázavou uprostřed Čech. Jiří sloužil v sekulárním řádu už v první prozatímní národní radě spolu s Františkem Reichlem v devadesátých letech minulého století a byl také užitečným politikem na místní i státní úrovni. Při revoluci 1989 se angažoval v OF - vedl generální stávkou ve strojírnách, kde pracoval a od konce roku 1990 je členem KDU – ČSL. V letech 1990 – 1996 byl místostarostou Žďáru nad Sázavou, poté šest roků senátorem Senátu Parlamentu ČR. Mezi roky 2003 - 2015 působil v Radě pro rozhlasové a televizní vysílání.

Připravil první statut SFR v ČR, schválený v roce 1996, byl hlavním spolutvůrcem pastoračního listu čs. biskupů Pokoj a dobro (1999) o sociální problematice v současné době. Byl prvním redaktorem Zpravodaje národní rady a dodnes do něj přispívá. Můžete jej znát z TV Noe nebo z pracovní komise biskupské konference.

Jeho manželka pracovala třicet let jako zubařka. Vytrvalou a obětavou starostí o domácnost a pět dětí, hojně pomáhala manželovi v jeho službě v politice i v církvi. Jiří vystudoval institut Jana Pavla II. a je činný v komisi biskupské konference. Velký zájem věnoval ekologii: „Kácím kůrovcem napadený les, sázím nové stromky, zkouším jiné využití drenáží, chytám včelí roje.“

Manželé Šenkýřoví u sochy sv. Františka s Kristem Žďár nad Sázavou, autor sochy: Roman Podrázský.

V jakých rodinách jste vyrůstali?

Marie: Dětství jsem prožila v malé vesnici na Vysočině. Moji rodiče, jako jedni z mála, nevstoupili do JZD. Museli kvůli tomu snášet útrapy, ale snášeli je statečně a s humorem. Na poli jsme pracovali každý všední den, a tak jsem od malička byla v krásné přírodě, na poli nebo v našem lese. Se svými čtyřmi sourozenci jsem prožila pěkné dětství. Ve škole v naší třídě chodili do náboženství skoro všichni. Do Pionýra jsem nechodila jen já, což vadilo soudružce učitelce, ale mně ne.

Jiří: Byli jsme tradiční katolická rodina. Vyrůstal jsem na okraji Brna ve farnosti Tuřany. Druhým mým „domovem“ byl Bohdalov, kde byl můj strýc Vlastimil Šenkýř farářem (v letech 1953 – 1986). Jezdil jsem tam od dětství. Duší fary byla „teta Marie“, farní hospodyně, sestřenice mojí maminky. Farou prošly ročně desítky lidí z celého Československa. Tam někde jsou kořeny mojí náboženské výchovy.

Byl někdo v rodině františkánským terciářem?

Jiří: Členem třetího řádu nikdo z blízké rodiny nebyl. Tradovalo se, že moje prapra-teta byla členkou třetího řádu, byla svobodná, pracovala jako dělnice a bydlela v nějakém brněnském klášteře. Celý život šetřila na pouť do Svaté země, kterou uskutečnila v roce 1910 s brněnskou diecézí. Můj prastrýc jezdil každoročně k brněnským kapucínům na Porciunkuli.

Marie: Členem Třetího řádu sv. Františka byl můj strýc Josef Mokrý, farář v Ronově nad Doubravou. To jsem se dozvěděla až po revoluci. To už byl starý, ale ještě se zapojil do obnovy řádu.

Proč jste se rozhodli vstoupit do SFŘ?

Jiří: Jeden žďárský kamarád mi v roce 1987 nechal opsat samizdatem Řeholi SFŘ. Řehole mne oslovila, znal jsem ji naz-

paměť. Zářila v ní věta: „ze života k evangeliu a od evangelia k životu“. Když jsem projevil vážný zájem o řád, kamarád mi zprostředkoval kontakt na P. Metoděje Sládka OFM^{Cap.}, který se mne ujal a připravil na vstup do SFŘ. Přijat jsem byl v létě 1990.

Marie: V mládí mne oslovil chvalozpěv sv. Františka na stvoření a také kniha F. Jammes: Román zajíce. Celý život žijeme v přirozené skromnosti, jídlem neplytváme. Vždyť papež František říká, že kdo vyhazuje jídlo, krade ho ze stolu hladovějících. Kupujeme jen to nejpotřebnější (až na ty knihy). Po revoluci jsem podle možnosti občas chodila do našeho žďárského společenství SFŘ. Pravidelně k nám dojížděl br. Česlav Křížala OFM. Velmi si přál, abych se stala členkou. V té době jsem ale nechtěla brát na sebe další závazek. Starší členové postupně zemřeli a toto společenství zaniklo. Do řádu jsem vstoupila oficiálně až v roce 2015 do společenství v Jihlavě. Museli jsme však vysvětlovat dětem, proč nejezdíme raději za vnučaty.

V čem byl Jiří pro tebe důležitý vzdělávací Františkánský institut?

Institut františkánských studií (IFS) nabízí formaci bratřím a sestrám všech františkánských řádů a kongregací, členům Sekulárního františkánského řádu, ale i všem křesťanům, kteří mají hluboký zájem o tuto spiritualitu... Poslání IFS spočívá tedy v tom, abychom pomohli našim posluchačům poznat krásu a hloubku františkánské spirituality, aby duch sv. Františka z Assisi přinášel pokoj a dobro celé Církvi i všem lidem dobré vůle. V současné době institut z personálních důvodů pomalu končí svojí mnohaletou činností a vzniklá skripta budou vydána tiskem pro samostudium.

Po celý život jsem měl možnost studovat soukromě teologii a byl v kontaktu s významnými osobnostmi církve (biskupové Stanislav Krátký, Josef Hinterholz, kněží

Josef Zvěřina, Ladislav Kubíček, Pavel Kupka, manželé Lenczovi z Bratislavy a další). Františkánský institut mi umožnil trochu systematicky si vzdělání uspořádat. Velkým přínosem byly pro mě přednášky Ctirada Václava Pospíšila o trinitární teologii. To mne přivedlo k hlubšímu chápání manželství. Teď prožívám skutečnost, že manželství je nejvěrnějším obrazem Boží Trojice, mnohem větším než všechny traktáty, obrazy a sochy v našich kostelích. Po Františkánském institutu jsem měl možnost studovat na Institutu Jana Pavla II. tříletý kurz o manželství a rodině.

Jak vidíte další budoucnost řádu?

Jiří: Dlouholetý tahoun řádu, František Reichel, říkával, že řád u nás vymře. Hádal jsem se s ním, že to tak nebude... Znamená to poslechnout rozhodnutí generální kapituly z roku 2008 konané v Budapešti, abychom vyšli ze zákristií. Ježíš vyzýval své učedníky, aby četli znamení doby. Od té doby je tato výzva stále opakována „a nic“. Papež František připomíná, že „neprožíváme epochu změn, ale změnu epochy“. Staleté pojetí křesťanství odráží pohanské náboženství: když budeme sloužit bůžkům, ti nás odmění. Též židé se snažili plnit Zákon. Ježíš přišel tuto mentalitu změnit. Učí nás, že Bůh je milosrdný Otec, který nás miluje jako první. Bůh nás posílá sloužit lidem kolem

Jiří Šenkýř s Václavem Havlem

nás. Nejsilněji to vyjadřuje pětadvacátá Matoušova kapitola: „měl jsem hlad, měl jsem žízeň, ...“.

Toto poslání vyjadřuje slovo „sekulární“. „Sekularita není synonymem pro světskost, ale je rozměrem církve, která je povolána sloužit a svědčit o Božím království v tomto světě“ (řekl papež František 11. 1. 2024). Mnozí naši členové nechtějí být „sekulární“, ale „jako řeholníci“. Možná je tak i někteří duchovní asistenti vedou...

Je zvláštní, že obdivovatelé sv. Františka přehlédli, že jej sv. Jan Pavel II. prohlásil za patrona ekologů. Svět je zasažen klimatickou krizí, všude se hromadí odpady a jedovaté látky zamořují prostředí, vymírají tisíce rostlinných a živočišných druhů, svět je na pokraji války. Ale o františkánech není slyšet, že by jim to vadilo a že by se angažovali v záchraně Planety.

Marie: Nyní jsme členy společenství Brno – kapucíni. Zdá se, že tam probíhá obnova řádu. Novými členy jsou mladí manželé a hlásí se další zájemci. Nám společenství pomáhá tím, že umožňuje online přístup.

Co byste nám řekli k nemoci, se kterou v posledních letech žijete?

Jiří: Na podzim 2020 mně diagnostikovali mnohočetný myelom. Nemoc spočívá v tom, že nemocné bílé krvinky produkují paraprotein, který poškozují kosti, zejména obratle a žebra. V breviáři čteme z proroka Habakuka: „kostižer mi vniká do kostí“. Od roku 2000 se daří prodlužovat život nemocných, nyní se uvádí střední doba dožití osm let. V prvním období nemoci jsem se musel vypořádat se skutečností, že zemřu. Zemře každý, ale zdravý člověk to neřeší. Já už vím, že můj život je ohraničen. Kulturní křesťanství umí krásně mluvit o nebi, pekle, očistci i smrti, ale mně to nepomáhá. Dopracoval jsem se ke třem slovům: tajemství, Boží milosrdenství a vzkříšení.

Marie: Manžel snáší náročnou léčbu stařečně, optimismus jej neopustil. Já mám také zdravotní problémy, ale zatím nepotřebujeme cizí pomoc.

Jak vnímáte synodalitu v církvi?

Jiří: Tragické rozdělení církve na církev učící (klérus) a naslouchající (laici) se proměnilo na církev vládnoucí a církev ovládaných. A tak se zrušila rovnost pokřtěných a svoboda Božích dětí. Ježíš měl podobné rozdělení ve své době: zákoníci a farizeové měli vládu nad lidem. A to byl důvod, proč se Ježíš vůči nim tak tvrdě vymezoval. V křesťanství je každý pokřtěný nositelem Ducha svatého a má do společenství přinášet jeho dary. A synodální setkání má sloužit, aby se Duch svatý projevil.

Marie: V naší farnosti jsme se zúčastnili synodálních setkání online. Za což jsme vděční. Lidí v podobných situacích je mnoho a bylo by dobře, kdyby jim to bylo také umožněno.

Jaké postavení by měla mít žena ve společnosti a v církvi?

Jiří: V Ježíšově době neměla žena prakticky žádná práva. Na mnoha místech evangelia najdeme příklady, jak se Ježíš snažil tento přístup změnit. Jistě to byl také jeden důvod, proč se jej snažili vedoucí národa odstranit. Zdá se, že první křesťanská století držela tuto Ježíšovu linii. Po roce 313, kdy se křesťanství propojilo s císařským státem, vše se vracelo do starých „nekřesťanských“ kolejí. Nechápu, jak bylo možné, že velcí teologové utvrzovali ve svém učení nižší postavení ženy ve společnosti a v církvi. A to až do Druhého vatikánského koncilu. Jako by si tito pápové nevsimli Ježíšova postoje k ženám. Když se podíváme na pověření Marie z Magdaly „jít k bratřím hlásat Kristovo vzkříšení“, je to „jako přes kopírák“ pověření Petrovi „pást ovce“. Z Petrova pověření se vyvinul obrovský úřad, Mariino pověření zaniklo. Dalo by se nějak obnovit? Co kdyby sekulární františkáni na začátku svých setkání pověřili některou sestru, aby promluvila o Ježíšově vzkříšení...

redigoval Luboš Kolafa
foto: archiv rodiny Šenkýřových

rodina Šenkýřových v roce 1996

FR

ANKETA

Františkánska rodina zahrňa všetkých svojich synov a dcéry, pre ktorých sa stal svätý František z Assisi celoživotnou inšpiráciou. Napriek tomu nemožno povedať, že sú jeho nasledovníci jednoliatou skupinou ľudí. Skôr naopak. Nasledovanie sv. Františka má mnoho rôznych podôb, farieb a odtieňov. Každá doba, každé spoločenstvo, ale i každý jednotlivec uskutočňuje františkánsky ideál svojim vlastným spôsobom. Táto rozmanitosť obohacuje nielen celé františkánske hnutie, ale i celú Cirkev a zanecháva nezmazateľnú stopu v dejinách ľudskej spoločnosti.

Františkánska duchovnosť má svoje charakteristické črty a identifikovateľné znaky. Jej krásu a hĺbku poznávame z rôznych písomných prameňov, umenia, ale aj osobných príkladov ľudí, ktorí františkánsku charizmu zosobňujú a sú silným podnetom k nasledovaniu serafínskeho chudáčika.

Názov anketovej otázky na zamyslenie:

Kto alebo čo bolo pre Teba dôležitým impulzom k nasledovaniu sv. Františka?

Zuzana Vrťová OFS

Pôvodne som sa chcela stať kapucínom. Mala som približne šesťnásť rokov. Bola som angažovaná vo farskom mládežníckom spoločenstve. Mali sme šťastie na výborných kaplánov, učili nás prakticky žiť podľa evanjelia. Každý piatok večer sme mávali biblické stretnutia. Raz nás kapucíni pozvali, ako mládežnícky spevokol, spievať na nedeľnú svätú omšu na Raticov vrch. Po omši sme k nim šli na obed do komunity, do starého Ďuricovho domu. Kláštor ešte nebol postavený.

Bratia sa nám prihovárali, kým sme čakali na obed. Boli veľmi priateľskí. To bol môj prvý kontakt s nimi. Stála som uprostred dvora a bola som šokovaná chudobou. Tiesnila sa v staršom vrchárskom dome. Nábytok bol viditeľne darovaný, poťahy zodraté a tak ďalej. Z dvora som cez otvorené dvere videla postulanta Janka Bernarda Pomykala, ako varí a šteboce. V nezvyčajne veľkom hrnci na šporáku zohrieval jedlo, miešal ho dlhou vareškou. Na hlavu si dal vysokú kuchársku bielu čiapku, aby to malo štýl. ☺ Bol šťastný, žartoval. Celý tento výjav na mňa urobil nečakaný dojem. V tom chudobnom prostredí sa radostne chceli deliť o málo, boli šťastní z bratstva a pôsobili slobodne. Zdalo sa mi to ako najlepšie patent na život. Presvedčili ma.

Vo Františkánskej rodine som doma. Som za to vďačná bratom kapucínom, pri nich som sa zamilovala: do sestry chudoby, slobody, radosti a bratstva.

Luboš Kolafa OFS, Česko

Ježíš byl pro mě spíše Kristus, spasitel a Bůh. Když jsem začal poznávat z knih sv. Františka, tak skrze jeho příběh, začal být pro mne Kristus srozumitelnější i jako Ježíš - člověk. Setkání Františka s živým Kristem byl pro mě impuls Františka následovat. František je sice pro mě v mnoha ohledech stejně nenapodobitelný jako Ježíš, ale stal se mi blízkým svojí častou kontemplací Otce v přírodě, nasloucháním svatému Duchu, úctou k lidem jakéhokoliv vyznání. František ctí církev a kněze, ale zároveň měl odvahu žít po svém. To mi bylo od začátku sympatické.

Renáta Gašpariková

Od mala som bola vychovávaná vo viere, ktorú mi odovzdali moji starí rodičia a aj rodičia svojím príkladným životom. Mala som to šťastie, že som vyrastala v rodine, kde bola láska priam citeľná. Prvý dotyk s františkánmi som zažila celkom jednoducho. Prechádzala som sa po meste, v ktorom je kláštor františkánov a cez námestie len prešiel rehoľník v habite. Zaujal ma svojím pokojom a radosťou, ktorá z neho vyžarovala. Mala som asi 14 alebo 15 rokov. Vtedy som prvýkrát pocítila túžbu po zasvätenom živote.

No Pán mal so mnou iné plány. Poslal mi môjho manžela a neskôr mi dal dvoch synov. Moja túžba však ani rokmi nevyhasla. Božia prozreteľnosť zariadila, že sme sa s manželom spoznali s niektorými bratmi, ktorí nás oboznámili so spiritualitou sv. Františka. Často som chodila do kláštora na sv. omše a aktívnejšie som sa zapájala do liturgie a pomoci v kláštore, čo robím aj v súčasnosti.

Asi pred tromi rokmi ma oslovila jedna sestra, či by som nechcela ísť do Františkánskeho svetského rádu. Veľmi som sa zaradovala, že Boh vyslyšal moje túžby po zasvätenom živote. Keď som čítala regulu svetského rádu bola som nadšená, lebo presne vystihovala to, po čom som túžila – žiť len jednoducho evanjelium – radostnú zvesť. Byť nositeľmi pokoja a prinášať radosť a nádej. Vo svojom okolí vnímam, že práve toto chýba ľuďom a nie len neveriacim. Myslím, že práve my, laici, sa vieme viac priblížiť k ľuďom a zvestovať im slobodu evanjelia.

Mária Hudáková OFS

V živote každého človeka sú chvíle, ktoré sa mu hlboko vryjú do pamäti.

Istého dňa bola v oznamoch ohlásená sv. omša, v nezvyčajnom čase, v sobotu 11.1.2003, ktorú bude celebroidať prof. Amantius Akimjak, rodák zo Starej Ľubovne, ktorého veľmi dobe poznám. Mala som ešte nejakú prácu mimo domova a tak sme sa s manželom dohodli že sa stretneme v kostole na sv. omši. Udychčaná, plná radosti a očakávania som sa ponáhľala do kostola, ktorý bol zaplnený do posledného miesta veriacimi a pohľadom som hľadala manžela s malilinkou dušičkou, či je, alebo nie je prítomný. Ostala som vzadu, po kázni niečo nasledovalo, nemala som tušenia, čo to je, čo sa deje (dve sestry skladali profesiu). Z kázne si dnes už nič nepamätám, len pozvánku do spoločenstva terciárov. Nikdy som o takom spoločenstve nepočula ani nečítala. Zaujalo ma s akou horlivosťou a zanietenosťou hovoril prof. Amantius, čosi sa vo mne odohrávalo... stále som očami hľadala manžela a verila, že je tu. Totiž už dlhší čas sme hľadali spoločenstvo dobrých ľudí.

Po skončení sv. omše sme sa s manželom predsa len našli, naše pohľady sa stretli a nepotrebovali sme ani slová, naše oči hovorili, ideme do toho a hneď sme požiadali o prijatie do tohto spoločenstva. „Do tohto spoločenstva“, lebo sme nevedeli aké je to spoločenstvo, ale obidvaja, nezávisle od seba, sme cítili volanie. Hneď sme išli za prof. Akimjakom a požiadali o prijatie, ten nás odkázal na brata Janka Akimjaka a tak sa začala naša dobrodružná františkánska cesta kajúcnikov z Assisi, plná zákrut i rovniek, spoznávanie úžasných ľudí po celom Slovensku, objavovanie čohosi krásneho, vzácneho, hlbokého... Cesta do neba nie je rovná, a nie je ani bez problémov, je to cesta kríža, cesta lásky a obety, cesta pokoja a dobra, cesta odovzdanosti a dôvery v Najvyššieho.

Aj takto sa chcem poďakovať dvom úžasným ľuďom, ktorých si nadovšetko vážim a ďakujem za ich blízkosť a dôveru, prof. Amantiusovi Akimjakovi OFS a jeho mamke sr. Helenke Akimjakovej OFS, nech ich Pán obdarí svojim požehnaním a daruje im zdravie.

sr. Františka Čáčková OSF

Vďaka, že som sa mohla teraz zastaviť a zamyslieť. Jednou vetou by som povedala: Nikto konkrétny. Bol za tým Boh. Aj keď, nie že by on nebol dosť konkrétny. Je. Veru, je konkrétny.

Ako tinedžerka som postupne spoznávala Boha a tipujem, že tam niekde som počula, že sv. František z Assisi vôbec existuje. Až ako stredoškolačka a birmovankyňa som začala čítať kresťanskú literatúru, predtým vôbec. Tam to niekde začalo. Isto ma zaujal, keďže o nejaký čas som si vybrala ako tému Stredoškolskej odbornej činnosti Františka a Kláru ako „Kvietky z Assisi“ (tak sa moja SOČka volala).

Žiť evanjelium. To bolo ono! Priťahovala ma radikalita nasledovania Krista Františka aj Kláry. Priťahuje dodnes, no teraz už oveľa viac nastavuje zrkadlo a jemne robí výčitky svedomia, či im nerobím svojim menom a životom hanbu.

Žiť evanjelium. To bolo ono! Priťahovala ma radikalita nasledovania Krista Františka aj Kláry. Priťahuje dodnes, no teraz už oveľa viac nastavuje zrkadlo a jemne robí výčitky svedomia, či im nerobím svojim menom a životom hanbu.

Zuzana Fodorová OFS

Od detstva som mala k františkánstvu veľmi blízko. S rodičmi sme navštevovali mnoho chrámov, ale u „františkánov“ som sa vždy cítila tak ináč – ako doma. Chodievala som po tichom chráme, obdivovala sochy svätcov a popri tom rozmýšľala, kto asi boli tí chudobne v hnedom odetí ľudia. Môj rodný brat vstúpil k OFM a myslím, že práve jeho príklad a otázka: „si šťastná?“ nasmerovali moje kroky k bližšiemu spoznávaniu učenia sv. Františka a jeho nasledovateľov.

Postupom času som mnohých bratov OFM osobne spoznala, rovnako aj sestry a bratov OFS. Táto moja rôznorodá, farebná, veľmi priťažlivá rodina vytvára harmonickú hudbu pre moje uši - odkazy a dotyky samotného Boha Otca. Niekedy je to slovné spojenie, úsmev, pohľad, ale aj napomenutie. Františkánska rodina je pevne zakotvená v Bohu. V tomto zmätočnom svete plnom pochybných ideí svieti, ako maják na mojej životnej ceste. Svojím spôsobom života vytvára pevný a žiarivý lúč lásky zakotvenej v Láске.

Lietuvos pasauliečių pranciškonų ordinas; reg. č. 192084542; Vilniaus g. 2A, LT-97125 Kretinga, Litva; IBAN: LT363500010003370135; Paysera LT UAB; SWIFT: EVIULT2VXXX; www.well4africa.eu; well4africa@gmail.com

WELL4AFRICA NOVINKY A VÝROČNÁ SPRÁVA 2023

Drahí bratia a sestry, pokoj a dobro!

S Božou pomocou pokračujeme v sociálnej iniciatíve "Well4Africa", ktorej cieľom je zabezpečiť ľudské právo na vodu a vŕtanie vrtov v chudobných afrických oblastiach, kde je prítomná františkánska rodina. Po celý rok je "Well4Africa" pripravená prijímať žiadosti z anglicky, francúzsky a portugalsky hovoriacich krajín v Afrike. Kritériá a pokyny na podávanie žiadostí o projekt sú k dispozícii na stránke: <https://well4africa.eu/>

Vďaka spoločnému úsiliu sekulárneho františkánskeho rádu a všetkých našich dobrodincov realizovala sociálna iniciatíva "Well4Africa" od roku 2018 12 vodných projektov: vodný projekt Namane v Malawi (2018), vodný projekt Kihani v Ugande (2018 – 2019),

vodný projekt svätého Vavrinca v Malawi (2019 – 2020), vodný projekt Sibi v Ghane (2020), studňa svätého Petra v Zimbabwe (2020), vodný projekt Shisong v Kamerune (2020), vodný projekt Kongo v Ghane (2020 – 2021), vodný projekt Mutemwa v Zimbabwe (2021), vodný projekt Afua v Kamerune (2021), vodný projekt Mbohtong v Kamerune (2022), vodný projekt Kanafa v Etiópii (2022), vodný projekt Bagnai-Moulvoudaye v Kamerune (2023).

Sledujte všetky novinky sociálnej iniciatívy na well4africa.eu webovej stránke, ktorá je dostupná v 8 jazykoch:

Angličtine, španielčine, taliančine, francúzštine, portugalčine, nemčine, maďarčine, litovčine. Podporte "Well4Africa" sledovaním a zdieľaním našich sociálnych médií: Instagram@well4africa.eu a Facebook @well4africa.eu. Týmto predkladáme záverečnú správu o vodných projektoch "Well4Africa" realizovaných v roku 2023.

Vodný projekt Bagnai-Moulvoudaye v Kamerune

Moulvoudaye je z častí Mayo-Kani v regióne Krajný sever Kamerunu. Dedina Bagnai je odľahlá oblasť s počtom obyvateľov asi 1000 a mnohými kočovníkmi, ktorí tam prichádzajú počas obdobia sucha pri hľadaní vody pre seba a zvieratá. Jeho obyvateľmi sú Tupuri, Massa, Musgum, Fulani a ďalšie menšie kmene. Ich živobytím je poľnohospodárstvo a chov dobytka. Bagnai, rovnako ako väčšina ostatných dedín v regióne extrémneho severu Kamerunu, je polopúštna oblasť so zrážkami iba 3-4 mesiace (júl - október) a 8-9 mesiacov (november - jún) silného obdobia sucha. Vzhľadom na prenikavé účinky saharskej púšte v dôsledku zmeny klímy nemožno význam vody v Bagnai-Moulvoudaye preceňovať. Počas obdobia sucha nie je nikde na povrchu zeme žiadna voda. Rieky vždy veľmi rýchlo vyschnú, čo vedie k veľkému pohybu z jednej oblasti do druhej pri hľadaní vody. Nedostatok pitnej vody spôsobuje ničenie mnohých poľnohospodárskych pozemkov a plodín, ako aj zdravotné problémy, ako sú cholera a týfus, ktoré sú v týchto dedinách veľmi bežné.

Sestry tretieho rádu sv. Františka (TSSF) slúžia v Moulvoudaye posledných 45 rokov a spolupracujú s farnosťou Dobrého pastiera a obyvateľmi tejto oblasti vo vzdelávacích, sociálnych a pastoračných službách. Sestry svedčia o tom, že je to typická vidiecka oblasť s množstvom biedy a veľmi vysokou mierou negramotnosti, kde viac ako 60% obyvateľstva (najmä žien) nemalo ani základné vzdelanie kvôli chudobe a skorým manželstvám. OFS nie je prítomný v tejto časti Kamerunu, ale sestry TSSF sa prostredníctvom svojej františkánskej charizmy angažujú v pomoci znevýhodneným v tejto oblasti.

V priebehu rokov sestry TSSF urobili štyri pokusy o zlepšenie stavu vody ručným kopaním studní, ale vždy to bolo zlyhanie kvôli príliš veľkému množstvu hornín. Po mnoho rokov dedinčania a ich dobytok pili len z jedného zdroja pitnej vody. Každý zvykol prichádzať k vodnému bodu, aby získal vodu na pitie, varenie, kúpanie, pranie, stavbu, vodu pre zvieratá a rastliny atď. Vzhľadom na svoje domáce potreby trvalo každej rodine viac ako 30 minút čerpanie vody, ktorú mohli používať aspoň jeden deň. Mnohí strávili celý deň len nosením vody, niektorí spali čakajúc v rade, iní bojovali alebo odchádzali domov bez vody.

Cieľom vodného projektu "Well4Africa" bolo vyvŕtať a vybudovať jednoduchý vrt, ktorý

by poskytoval dedinčanom Bagnai pitnú vodu po celý rok bez nedostatku. Vodný projekt BagnaiMoulvoudaye zahŕňal vŕtanie 65 metrov hlbokkej studne, výstavbu ručne ovládaného čerpadla a oplotenie vodného bodu z hygienických dôvodov.

Farnosť Dobrého pastiera so súhlasom biskupa diecézy Yagoua poskytla pozemok pre vrt, kde môže mať každý bezplatný prístup k tejto vode. Komunita vytvorila výbor (vrátane starostu obce a ľudí s technickými znalosťami) na zabezpečenie údržby, udržateľnosti a bezpečnosti tohto vodného projektu. Miestna komunita prispela k realizácii tohto vodného projektu a bude naďalej zbierať malé ročné sumy podľa svojich možností na údržbu studne.

Príjemcami vodného projektu je viac ako 2 000 ľudí zo samotnej dediny Bagnai a ďalších susedných dedín. Ženy a deti sú obzvlášť šťastné, pretože teraz môžu využiť svoj čas v prospech svojich rodín a nemusia tráviť dlhé hodiny nosením vody pre každodenné potreby. Dedinčania sú schopní pestovať zeleninu a riešiť svoje zdravotné problémy.

Práce realizovala "Fondation Bethleem de Mouda" od októbra do decembra 2023. Suma venovaná na projekt bola 9 000 EUR. Video o vodnom projekte Bagnai-Moulvoudaye v Kamerune je k dispozícii na stránke <https://well4africa.eu/>

Rozhodnite sa stať sa pravidelným darcom "Well4Africa"!

Analýza ročných príjmov, výdavkov a zostatku rozpočtu "Well4Africa" je uvedená nižšie. Ako je zrejmé z tejto tabuľky, "Well4Africa" dostáva v posledných rokoch oveľa menšie sumy darov, čo obmedzuje naše možnosti realizovať viac vodných projektov.

Rok	Zostatok na začiatku roka	PRÍJMY	VÝDAVKY	Zostatok na konci roka
2018	0	38,803.60	19,616.52	19,187.08
2019	19,187.08	48,440.36	41,358.57	26,268.87
2020	26,268.87	34,573.67	26,909.54	33,933.00
2021	33,933.00	22,743.17	24,383.95	32,292.22
2022	32,292.22	9,853.00	26,377.33	15,767.89
2023	15,767.89	7,718.80	9,004.45	14,482.24

sumy sú uvedené v eurách

Veľmi si vážime podporu všetkých národných bratstiev OFS, ktoré pravidelne odovzdávajú svoje dary. Ale tiež vás všetkých pokorne žiadame, aby ste šírili posolstvo, že každý pravidelný (mesačný) príspevok "Well4Africa" môže mať skutočný vplyv na život našej františkánskej rodiny v Afrike. Nedávno bola pridaná možnosť prispieť pre "Well4Africa" prostredníctvom PayPal alebo debetnou alebo kreditnou kartou. Darca sa môže rozhodnúť pre jednorazový, mesačný alebo ročný príspevok a tiež si vybrať možnosť úhrady poplatkov za transakciu. Povzbudíme čo najviac našich bratov a sestier OFS, priateľov našich bratstiev, alebo členov našich rodín, aby darovali symbolickú "fľašu vody" raz mesačne, alebo raz ročne chudobným ľuďom v Afrike, ktorí nemajú prístup k pitnej vode. Možné spôsoby darovania nájdete v <https://well4africa.eu>

Drahí bratia a sestry, pravdepodobne ste počuli svedectvo Tibora Kausera OFS, nášho generálneho ministra, počas osláv 800. výročia Reguly sv. Františka z Assisi, ktoré sa konali v Ríme v Bazilike sv. Jána v Lateráne 29. novembra 2023. Pri porovnaní článku 4 Neskoršej reguly s článkom 11 Reguly OFS, generálny minister zdôraznil tri hlavné body: zjednodušenie našich vlastných potrieb, pamätanie na to, že sme iba správcami a očistenie našich srdc. Okrem iných konkrétnych solidárnych akcií OFS generálny minister zdôraznil sociálnu iniciatívu "Well4Africa", ktorá hľbí vrty a poskytuje zdroje sladkej vody v chudobných afrických oblastiach. Je to veľmi konkrétny spôsob solidarity, ktorý ukazuje, že sme len správcami dohier prijatých v prospech Božích detí.

S bratským pozdravom

Virginija Mickute OFS
Národný minister a medzinárodný radca OFS Litva
Hlavný koordinátor sociálnej iniciatívy "Well4Africa"

Ana Mariá Raffo Laos OFS
Predsednícky radca CIOFS, člen sekretariátu JPIC
Litva, 5. februára 2024

Jednotlivci aj bratstvá môžu zaslať svoj dar aj na účet NR OFS:
Číslo účtu vo formáte IBAN: SK91 0900 0000 0000 1148 4135
Do poznámky pre prijímateľa prosím napíšte: Well4Africa
Vyzbieraná suma sa pošle na účet organizátorom projektu.

preklad: Juraj Zonnenschein

Spestrenie bratského života

Pre bratské spoločenstvo môže byť dobré a prospešné ak je otvorené a prekračuje hranice „kostolných“ aktivít. Pri spoločnej práci, športe, umení či zábave sa otvára novým skúsenostiam a spoločným zážitkom. Bratia z košického bratstva sa rozhodli založiť tradíciu a aspoň raz v roku sa spoločne zabaviť a zasúťažiť si pri hre zvanej bowling. Hravá súťaživosť vytvorila priestor pre spoločné prežívanie radosti a upevnenie vzájomného priateľstva.

P.Ž.

Miestne bratstvo Antona Paduánskeho Hlohovec

Dňa 27.12.2023 sme prijali pozvanie našich bratov a sestier z Topoľčian. Ako každý rok, tak aj teraz, sme začali naše stretnutie modlitbou posvätného ruženca. Svätú omšu celebroidal gvardián Augustín Peter Hlavina v kaplnke sv. Alžbety. Milo nás prekvapila skupina "Dukát" pod vedením pána Tomanova, ktorá obohatila sv. omšu o krásne vianočné koledy. Po omši sme sa porozprávali pri občerstvení, ktoré pripravili domáci. Bola tam príjemná atmosféra a všetci sme sa tam dobre cítili. Svoju návštevu sme zakončili modlitbou a pozvaním bratov a sestier do Hlohovca. Tešíme sa na naše ďalšie stretnutia.

Mária Gabriela

VSTUPNÉ OBRADY V BRATISLAVE

Zloženie profesie a vstup kandidátov do iniciácie a formácie bol mimoriadnym dňom a veľkou radosťou pre celé bratstvo sv. Stanislava v Bratislave. Vstup do formácie a profesia prebiehali počas sv. omše, vstup do iniciácie sa uskutočnil na začiatku mesačného stretnutia v refektári.

Do iniciácie vstúpili: Marián Augustín Hubač, Marta Franková, Matej Herzán.
Do formácie vstúpila: Mária Aurélia Zlatica Bartová.

Profesiu do rúk ministerky MB sr. Ľudmily Berecovej zložila:
Mária Klára Júlia Drobná.

Liturgickým obradom predsedal duchovný asistent bratstva:
br. Remigiusz Górski OFM.

Damián Berec

RADOŠŤ V TRNAVSKOM BRATSTVE

Z roka na rok je nás v bratstve menej, a aj v tomto roku nás už predišla do večnosti naša sestra Klára Angelika, ktorá si vlani, na sviatok svätého Františka, pripomínala 43 rokov terciárskeho života. Spomínali sme na zážitky s ňou na februárovom stretnutí.

Ale hlavnými hviezdami stretnutia boli sestry Gabriela Školastika Vodáková, Mária Terézia Bubánová a Mária Margita Alacogue - Eva Fabiánová. Oslávili sme spolu 30. výročie ich profesie v OFS. Už v úvode svätej omše zazneli na ich adresu slová nášho duchovného asistenta a celý deň sa potom niesol v radostnom prežívaní ich výročia. Ďakujeme za ich príklad vernosti povolaniu, za všetky služby a pomoc ostatným. Vyprosujeme dostatok síl do ďalších výziev, veľa Božej lásky a pokoja. Gabika si zaspomínala aj na sestry, s ktorými vtedy skladali sľuby a už nie sú medzi nami. Mimochodom práve Gabika bola troj-oslávienkyňa, okrem terciárskej tridsiatky mala v tých dňoch ešte dvoje meniny, podľa krstnej aj birmovnej patrónky. V závere stretnutia prišli jubilantkám zablahoželať aj všetci bratia františkáni z trnavského kláštora. Pokoj a dobro, Terka, Evka a Gabika, nech vám svätý František, svätá Alžbeta a vaši osobní patróni pomáhajú naďalej žiť dobrý kresťanský život!

sr. Antónia Cehláriková

Duchovné cvičenie v Oravskom regióne

Prípravu na pôstne obdobie sme v Oravskom regióne začali duchovnými cvičeniami. Konali sa v čase 8. - 11.2.2024 v Oravskom centre mládeže v Ústi nad Priehradou.

Páter Róbert OFM, náš národný duchovný asistent si pre nás pripravil nádherné a poučné témy:

- 1/ Byť víťazom v pokušení
- 2/ Hriešnica, ktorá zakúsila skúsenosť s odpustením
- 3/ Čo mi bráni odpustiť sebe samému
- 4/ Kajúcnosť, ktorá nás premieňa
- 5/ Pôst ako naša radosť z obrátenia
- 6/ Modlitba, ktorá prináša zmenu
- 7/ Ľahostajnosť, ktorá ničí v nás Boží život

V nedeľu mal prednášku otec Ján Obšitoš a po prednáške sme s radostným srdcom prispeli hotovosťou na jeho projekt v Keni, kde pôsobil a rád by sa tam ešte vrátil.

V sobotu cez obedňajšiu prestávku sme pre bratov a sestry pripravili návštevu novej križovej cesty v Trstenej. Modlili sa bratia a úmysel bol hlavne za nové povolania mužov do OFS. Po križovej ceste sme navštívili kaplnku Panny Márie Kráľovnej, okolo ktorej prechádza križová cesta. Brat Filip z nášho bratstva pripravil prezentáciu tejto kaplnky.

Duchovných cvičení sa zúčastnili bratia a sestry z Oravského, stredoslovenského aj východoslovenského regiónu v celkovom počte 36 ubytovaných a 11 denne dochádzajúcich.

Vďaka Pánu Bohu sme vytvorili nádherné spoločenstvo, načerpali nové vedomosti a mnohé Božie milosti, ktoré budeme potrebovať v našej ďalšej práci aj v osobnom duchovnom raste.

sr. Gabika Sečanská

Svätý Bonaventúra: Hlas, ktorý je aktuálny aj dnes

V uplynulých dňoch vyšiel niekoľkostranový list konferencie generálnych ministrov prvého rádu (OFM, OFMConv, OFMCap) a Tretieho regulovaného rádu (TOR) pri príležitosti 750. výročia smrti sv. Bonaventúru. List je určený všetkým bratom a sestrám frančiškánskej rodiny.

List upriamuje pozornosť na život, nadčasovosť a tri základné rozmery sv. Bonaventúru, ako učiteľa teológie, služobníka rádu a mystika. List je zároveň vyjadrením vďačnosti mnohým vedcom, rehoľníkom a laikom, ktorí sa s nadšením a vytrvalosťou venujú tejto mimoriadnej osobnosti, čím udržiavajú bohatstvo a aktuálnosť jeho myšlienok.

Bonaventúra sa narodil v roku 1217 v Bagnoregiu, malom a veľmi malebnom mestečku v strednom Taliansku, neďaleko Viterba. V roku 1235 bol vďaka dobrej finančnej situácii svojho otca poslaný do Paríža študovať slobodné umenia. Tam sa zoznámil s rádom menších bratov, do ktorého sa rozhodol v roku 1243 vstúpiť. Následne bol požiadaný, aby pokračoval v akademickom štúdiu teológie v Paríži, kde v roku 1252/1253 získal titul magister theologiae. Napísal mnoho teologických diel. Medzi najzaujímavejšie je považované dielo Breviloquium. Vzniklo okolo roku 1257 ako teologická syntéza ponúknutá jeho študentom i všetkým rehoľníkom.

Bonaventúra bol magistrom teológie na Parížskej univerzite až do roku 1257, keď túto pozíciu opustil, pretože bol zvolený za generálneho ministra rádu a túto službu zastával nepretržite až do konca svojho života. Odhaduje sa, že Bonaventúra počas svojho pôsobenia vo funkcii generálneho ministra strávil štvrtinu svojho času putovaním po európskych cestách. Jeho cesty ako animátora a sprievodcu rádu sa skončili 23. mája 1273, keď ho Gregor X. vymenoval za kardinála a biskupa v Albano a požiadal ho, aby pracoval na príprave Druhého lyonského koncilu. Dňa 15. júla 1274 ráno počas zasadania koncilu opustil tento svet, aby sa pripojil k tomu, ktorého hľadal celým svojim srdcom a myslou. Bonaventúra sa zapísal v historickej pamäti skôr ako mystik než ako minister a učiteľ, a to až do tej miery, že ho Lev XIII. označil za „knieža mystickej teológie“. Ako mystik nás sv. Bonaventúra upriamuje na ukrižovaného Krista z ktorého všetko pochádza a naplňa sa a ktorý nám z kríža udeľuje „oheň Ducha Svätého“.

zdroj: <https://ciofs.info/2024/02/06/st-bonaventure-a-voice-still-relevant-today/>

sk preklad listu: <https://zasvatenyzivot.sk/svaty-bonaventura-hlas-ktory-je-aktualny-aj-dnes/>

REHOLE MENŠÍCH BRATOV – FRANTIŠKÁNOV
 PROVINČIA NAJSVÄTEJŠIEHO SPASITEĽA
 Františkánska 2, 811 01 Bratislava

Všetkým bratom a sestrám františkánskej rodiny

32/2024/B03
 Bratislava 23. februára 2024

**Plnomocné odpustky z príležitosti 800-ročného jubilea
 stigmatizácie svätého Františka z Assisi**

Milí bratia a sestry,

Pán nech vám daruje svoj pokoj!

Píšem Vám, aby som sa s vami podelil o veľký dar a privilegium, ktoré nám poskytuje Apoštolská penitenciária z príležitosti 800-ročného stigmatizácie svätého Františka na vrchu La Verna. Skúsenosť stigiem, skúsenosť bolesti a lásky, sa pre svätého Františka stala darom, ktorý treba strážiť so zodpovednosťou a pokorou.

Provincia Najsvätejšieho Spasiteľa Rehole menších bratov na Slovensku má kostol zasvätený Stigmatizácii svätého Františka v Nových Zámkoch.

V súvislosti s touto oslavou 800-ročného výročia sme sa 20. februára 2024 obrátili na Apoštolskú penitenciáriu s prosbou: „Na podporu duchovnej obnovy veriacich a na prehĺbenie života milosti, prosíme aby veriaci od 29. marca 2024, od Veľkého piatku do 31. decembra 2024 mohli za obvyklých podmienok získať plnomocné odpustky návštevou františkánskeho Kostola stigmatizácie svätého Františka v Nových Zámkoch. Aj tí, ktorí sú chorí, alebo telesne nie sú schopní zúčastniť sa tejto poklony, môžu získať dar úplných odpustkov, tým, že Pánovi obetujú svoje utrpenie alebo sa zbožne pomodlia.“

Apoštolská penitenciária uvítala túto žiadosť a udelila plnú moc verejne ju oznámiť:

**Vo františkánskom Kostole stigmatizácie svätého Františka v Nových Zámkoch,
 sa preto všetkým veriacim umožňuje,
 za obvyklých podmienok
 od 29. marca 2024 do 31. decembra 2024
 ZÍSKAŤ PLNOMOCNÉ ODPUSTKY.**

Prosím ťa, aby si o tomto „privilegiu“ informoval na všetkých našich miestach. Dúfam, že to bude pre celú františkánsku rodinu príležitosť spoločenstva a duchovnej obnovy pre každého brata a sestru.

POKOLA DOBRO!

Br. Juraj Andrej Mihály OFM
 Br. Juraj Andrej Mihály, OFM
 provinciálny minister

www.frantiskani.sk
 tel.: +421 910 520 081
 e-mail: provincialat@frantiskani.sk

Od národnej kapituly v septembri 2023 sa Národná rada OFS stretla celkovo trikrát: 25. novembra 2023 v kláštore františkánov v Bratislave, 18. januára 2024 online a 3. februára 2024 v kláštore kapucínov v Žiline.

Hlavným bodom programu všetkých troch stretnutí bola príprava programu medzinárodnej bratskej a pastoračnej návštevy - vizitácie, ktorá sa bude konať v dňoch 2. - 5. mája 2024. Vizitácia na národnej úrovni sa koná každých 6 rokov, naposledy sme túto vizitáciu hostili 29. 11. – 2. 12. 2018.

Vizitátormi budú: sr. Dina Shabalina – členka Predsedníctva medzinárodnej rady OFS a generálny duchovný asistent br. Pedro Zitha OFM. Plánované je aj stretnutie vizitátorov s biskupmi, Mons. Petrom Rusnákom a s Mons. Františkom Trstenským. Bude možnosť aj osobného stretnutia s bratmi a sestrami OFS a to vo štvrtok 2. mája podvečer v Bratislave, v kláštore OFM a v sobotu 4. mája na Spišskej Kapitule v čase od 13.00 – 17.00 h. Každý si bude môcť vybrať miesto ktoré mu viac vyhovuje, alebo ktoré je mu bližšie. Generálny duchovný asistent P. Pedro sa rád stretne aj s miestnymi a regionálnymi duchovnými asistentami, ktorí sú na tieto stretnutia zvlášť vítaní.

V ďalších bodoch sa NR OFS zaoberala týmito témami:

Vyjadrila sa k podnetu z MB Stará Ľubovňa v tom zmysle, že súhlasí so závermi z vizitácií, ktoré sa konali v miestnom bratstve Stará Ľubovňa v dňoch 25. 6. 2020, 18. 6. 2022 a 5. 11. 2023 a potvrdila výsledky, ktoré sú vyjadrené v zápisniciach z týchto vizitácií.

V dňoch 12. – 14. 4. 2024 sa uskutoční národné formačné stretnutie v Melčiciach. Bude zamerané na 800 jubileum stigmatizácie sv. Františka a témy týkajúce sa formácie v miestnych bratstvách. Pozvánka a program boli odoslané do regiónov a následne do miestnych bratstiev.

Dňa 16. 1. 2024 sr. Marcela Prekopová rezignovala na svoju službu viceministerky NR a ministerky regionálnej rady Stredoslovenského regiónu zo zdravotných dôvodov. Za jej doterajšiu dlhoročnú obetavú službu pre OFS jej vyslovujeme poďakovanie, prajeme skoré uzdravenie a ešte veľa životných a tvorivých síl. Na uvoľnený post viceministra NR bol do nasledujúcej volebnej kapituly NB jednohlasne zvolený člen NR, animátor františkánskej mládeže, Ľudovít Billý.

Hospodárka sr. Mária Hudáková predložila správu o hospodárení národného bratstva za rok 2023 a rozpočet na rok 2024. Správa aj rozpočet boli členmi NR schválené a následne budú predložené na schválenie Národnej kapitule OFS.

NR sa zaoberala aj národnou púťou OFS, ktorá by sa mala uskutočniť 13. 7. 2024 v Kopernici, pričom ani alternatívu Kremnické Bane zatiaľ nevyklúčujeme. Čas a miesto sú overené v komunikácii so sestrami a s farským úradom, ale keďže sa nejedná o typické pútnické miesto, je potrebné ešte na mieste overiť skutočnú kapacitu farského kostola a upovedomiť obec/starostu.

Animátor pre františkánsku mládež, Ľudovít Billý, v rámci ADSM (v novembri 2023) sa so svojím tímom stretol s mládežou celej Košickej arcidiecézy v kláštornom Kostole sv. Jána Krstiteľa v Bardejove, kde týmto mladým ľuďom predstavili a priblížili OFS. Pripravili pre nich program (koncert s katechézou), v decembri 2023 ich zapojili do Deviatnika s obrazom Zázraku v Greccio a priblížili im program na rok 2024 v súvislosti s 800. výročím stigmatizácie sv. Františka z Assisi. V tomto roku pripravujú celoslovenskú púť, počas ktorej plánujú aj s mládežou putovať s krížom a obrazom Stigmatizácie sv. Františka mestami Slovenska, a vyprosovaním Pokoja a Dobra pre celý svet.

Cecília Blanárová, tajomníčka NR

členovia NR OFS pred bránou kláštora / foto: Cecília Blanárová

Mesačné modlitbové úmysly 2024

Medzinárodná rada OFS nás povzbudzuje, aby sme sa v jednotlivých mesiacoch modlili na úmysly, ktoré nám predkladá. Modlitbové zámery OFS sú tu spájané s všeobecnými úmyslami Svätého Otca, aby sa tak zvýraznilo naše vzájomné spoločenstvo.

Marec 2024

ZA NOVÝCH MUČENÍKOV

Úmysel Svätého Otca: Modlime sa, aby tí, ktorí riskujú svoje životy pre evanjelium v rozličných častiach sveta, nadchli Cirkev svojou odvahou a misionárskym nadšením.

Úmysel OFS: Za svetový mier a zmierenie a za starostlivosť o životné prostredie.

Otče náš...

Apríl 2024

ZA ŽENY A ICH POSLANIE

Úmysel Svätého Otca: Modlime sa, aby bola uznaná dôstojnosť a nesmierna hodnota žien v každej kultúre a aby sa skočila diskriminácia, ktorú ženy zažívajú v rôznych častiach sveta.

Úmysel OFS: Za volebnú kapitolu v Nigérii a zasadnutie predsedníctva CIOFS.

Za bratskú a pastoračnú návštevu národného bratstva v Togu.

Otče náš...

Máj 2024

ZA FORMÁCIU REHOĽNÍKOV A SEMINARISTOV

Úmysel Svätého Otca: Modlime sa, aby rehoľníčky, rehoľníci, ako aj bohoslovci rástli vo svojom povolani prostredníctvom ľudskej, pastoračnej, duchovnej a komunitnej formácie a aby sa stávali dôveryhodnými svedkami evanjelia.

Úmysel OFS: Za volebnú kapitolu národných bratstiev Bosny a Hercegoviny, Kolumbie a Talianska. Za bratskú a pastoračnú návštevu národných bratstiev Kolumbie, Filipín, Slovenska, Peru a Chorvátska. Za úspešný priebeh III. Formačného kurzu v Bolívii Cochabamba a formačného kurzu Filipín – Manila

Otče náš...

zdroj: www.ciofs.org
www.tkkbs.sk

Regionálna púť západoslovenského regiónu Šaštín 25. mája 2024

Program púte:

09.15 Františkánsky ruženec;

10.00 Svätá omša;

11.00 Moderovaná adorácia;

11.30 Prehliadka múzea;

12.00 Presun do spoločenskej miestnosti

Agape, príhovor a zdieľanie o živote v bratstvách,

príprava volebnej kapituly (návrhy kandidátov do regionálnej rady);

14.30 Ukončenie púte a požehnanie.

Regionálnu púť organizačne zabezpečuje MB Trnava a regionálna rada.

Duchovný program zabezpečujú duchovní asistenti.

Dopravu zabezpečujú miestne bratstvá.

Občerstvenie z „vlastného batôžka.“

Sestra Cecília Ida Žilková

+ 8.12.2023

Ida Žilková sa narodila 22.12.1922 v Chynoranoch, ako piate z 8 detí rodičom Ladislavovi a Valérii. Pokrstená bola ako Ida Eva Mária Hollá dňa 23.12.1922 vtedajším farárom a rodinným priateľom Ignáčom Wohlandom.

Po absolvovaní základnej školy v rodných Chynoranoch a na štátnej meštianskej škole v Hlohovci pokračovala v štúdiu na Uršulínskom dievčenskom gymnáziu v Bratislave. Učiteľské vzdelanie nadobudla na rehoľnej Slovenskej dievčenskej učiteľskej akadémii uršulínok v Trnave. V tom čase ju na akadémii prijímal vtedajší štátny inšpektor hudby a spevu, pedagóg, skladateľ a organista Mikuláš Schneider-Trnavský. Tu v roku 1942 dosiahla vysvedčenie učiteľskej dospelosti. Vedela hrať na viacerých hudobných nástrojoch - husle, klavír, akordeón a organ. V roku 1944 získala aprobáciu pre ľudové školy s vyučovacím jazykom slovenským, pričom učiteľskú službu vykonávala v Urminciach, Bojničkách, Alekšinciach, Kľačanoch a vo Svätom Petri.

Rok 1944 bol dôležitým aj významnou udalosťou pre jej duchovný život. 10. júna zložila sľub v Treťom ráde sv. Františka vo františkánskom kostole v Hlohovci. Prijala rádové meno Cecília.

Po absolvovaní univerzitného kurzu koncom novembra 1947, zložila skúšky a dosiahla osvedčenie o učiteľskej spôsobilosti pre meštianske školy s vyučovacím jazykom slovenským pre skupinu predmetov: kreslenie, písanie, deskriptívnu geometriu a matematiku. V období rokov 1946 až 1948 pôsobila ako učiteľka na štátnej ľudovej škole v Alekšinciach, kde bola na krátke obdobie poverená vedením riaditeľskej agendy, ktorú potom odovzdala Antonovi Žilkovi. Následne sa presťahovala do Nových Zámkov, kde učila na dievčenskej škole.

S Antonom Žilkom, zostávajú v písomnom kontakte a po necelých dvoch rokoch si 30. júna 1949 vyslúžia sviatosť manželstva v kostole v Hlohovci. Mali spolu tri deti, Máriu, Vierku a Igora. Napriek ťažkým časom a tvrdému prenasledovaniu vtedajším režimom si svoju vieru udržali a deti vychovávali vo viere a umožnili im študovať. Sama spomínala, že mala vo svojom živote okrem rodiny aj dve lásky : „matematiku a hudbu“. V rámci svojej učiteľskej služby pracovala na mnohých školách. Svoj hudobný talent zúročila na Hudobnej škole v Topolčanoch, kde učila hru na klavír a akordeón. V roku 1959 absolvovala prípravný ročník diaľkového školenia dirigentov a neskôr aj dvojročné diaľkové štúdium dirigovania, vtedy nazvané diaľkové školenie zbornajstrov.

Popri učiteľskom zamestnaní bola aj učiteľkou hudby a v rámci troch hodín týždenne aj dirigentkou speváckeho Okresného učiteľského zboru. V roku 1969 prichádza do Topolčan dekan Ladislav Dorušák. A tu sa začína aj jej aktívna služba ako organistky a neskôr

aj ako dirigentky chrámového zboru. Napriek tomu, že ku koncu roka 1976 odišla do dôchodku, naďalej vypomáhala na rôznych školách. Z poverenia otca kanonika Ladislava Dorušáka učila aj náboženstvo. Ako 72 ročná v školskom roku 1993/94 na základnej škole na Bojnej odučila posledný školský rok. Do svojich 97 rokov sa venovala svojej záľube a rodinnej tradícii - pečeniu vianočných oblátok. Každoročne ich napiekla niekoľko tisíc.

Sestra Cecília odišla k Pánovi v 100. roku života a v 79. roku zasväteného života vo Františkánskom svetskom ráde, na sviatok Nepoškvrneného počatia Panny Márie, posilnená sviatostami.

V Topoľčanoch 30.1.2024, deti Mária, Vierka, Igor (red. upravené)

Rozlúčka so sestrou Máriou

Naše miestne bratstvo OFS zasiahla správa o nešťastí, ktoré pripravilo o život dvoch mladých ľudí. Jednou z obetí tragickej nehody bola naša sestra Mária Lombardini. V bratskom spoločenstve hľadala viac než len medziľudský kontakt či priateľstvo. Okrem mimoriadnej empatie, sociálnej inteligencie a pozitívneho prístupu, ktorými nás obohacovala a spájala, bola zameraná aj na skutočnosti, ktoré presahujú každodennosť. Hľadala duchovný svet a večnosť, cestu k Bohu. A u nás – svetských františkánov – našla ukotvenie v tomto úsilí. V podobe spoločenstva bratov a sestier vo svete a duchovnej formácie na tejto špecifickej ceste nasledovania sv. Františka.

Milá Mária, ťažko sa nám zmieruje so skutočnosťou, že odchádzaš priskoro. Ale napriek žiaľu máme veľkú nádej, že tak, ako Ťa odprevádzalo na miesto posledného odpočinku bratské spoločenstvo, na večnosti Ťa na ceste k Bohu sprevádza veľký zástup našich predchodcov. A nebude ťetriť podporou. Veď ani Ty si nikdy nešetrla spoluúčasťou a povzbudením.

sestry a bratia
MB sv. Stanislava v Bratislave

+ 21. január 2024
*Láska všetko znáša, všetko verí,
všetko dúfa, všetko vydrží.*
1Kor 13,7

ŽIVOTNÉ JUBILEÁ**Bratislava, bratstvo sv. Stanislava:**

Eva Františka Kováčová – 24.1.2024 – 60 rokov,
 Margita Mária Šuláková – 18.2.2024 – 90 rokov,
 Eva Mária Černá – 24.3.2024 – 65 rokov,
 Anna Lucia Bruteničová – 6.3.2024 – 80 rokov,
 Alica Mária Neštiaková – 16.3.2024 – 95 rokov,
 Anna Marta Kuzmiaková – 7.3.2024 – 95 rokov,
 Anton Anton Melíšek – 8.4.2024 – 75 rokov.

Detva:

Helena Kmeťová – 14.1.2024 – 70 rokov.

Hlohovec:

Maria Melánia Hlavatá - 1.1.2024 - 90 rokov.

Kysucký Lieskovec:

Hedviga Hanuliaková – 2.4.2024 – 80 rokov.

Krásno nad Kysoucou:

Anna Čimborová – 20.3.2024 – 80 rokov,
 Mária Čimborová ml. – 12.4.2024 – 65 rokov,
 Rita Milada Kolenčíková – 25.4.2024 – 70 rokov.

Nová Dubnica:

Katarína Božena Šimorová – 17.2.2024 – 80 rokov,
 Peter František Pavlík – 22.2.2024 – 85 rokov,
 Klára Mária Micháleková – 24.3.2024 – 75 rokov.

Ošadnica:

Anna Mária Kubánková – 25.3.2024 – 60 rokov.

Pohronská Polhora:

Taix Marta Goceliaková – 15.1.2024 – 70 rokov,
 Mária Apolónia Hrnčiariková – 7.2.2024 – 100 rokov.

Poprad:

Anna Rusiňáková - 9.3.2024 - 80 rokov.

Stará Ľubovňa:

Anna Mária Repková - 15.2.2024 - 80 rokov,
 Mária Rita Valčáková - 15.3.2024 - 65 rokov,
 Jana Klára Matfiaková - 27.3.2024 - 60 rokov,
 Anna Klára Dubielová - 30.3.2024 - 85 rokov.

Topoľčany:

Klára Marta Holanová - 7.1.2024 - 80 rokov,
 Pavol Peter Ďurík - 4.3.2024 - 50 rokov,
 Jozef František Toma - 30.3.2024 - 70 rokov.

Trnava:

Mária Margita Maršalíková - 18.1.1939 - 85 rokov.

Žarnovica:

Dušan Varga – 3.2.2024 – 50 rokov.

Žilina:

Jozef Milan Ďurica – 2.1.2024 – 50 rokov.

VÝROČIE PROFESIE:**Bratislava, bratstvo sv. Stanislava:**

Terézia Marta Šulecová – 16.4.2024 – 35. výročie.

Levoča:

Anna Mária Jozefčáková - 21.2.2024 – 30. výročie.

Lučenec:

Alžbeta Anna Vargová – 4.3.2024 – 5. výročie,

Mária Kunštárová – 8.3.2024 – 20. výročie,

Mária Anna Juhaniaková – 8.3.2024 - 20. výročie,

Mária Magdaléna Bystrianska – 8.3.2024 – 20. výročie,

Anton Ľubomír Oravec – 8.3.2024 – 20. výročie,

Alžbeta Anna Murínová – 16.4.2024 – 70. výročie.

Nová Dubnica:

Ľudovít Anton Poláček – 19.2.2024 – 40. výročie,

Klára Kamila Poláčková – 19.2.2024 – 40. výročie.

Trnava

Terézia Bubánová - 1.2.1994 - 30 výročie,

Eva Fabiánová - 1.2.1994 - 30 výročie,

Gabriela Vodáková - 1.2.1994 - 30 výročie.

Trstená

Antonia Klára Grobarčíková – 8.1.2024 – 30. výročie,

Apolónia Bernadeta Hucíková – 8.1.2024 – 30. výročie,

Ľudmila Mária Šrámková – 8.1.2024 – 30. výročie,

Ľudmila Mária Furdeková – 8.1.2024 – 30. výročie,

Ján Vendelín Šinál – 8.1.2024 – 30. výročie,

Margita Martina Trstenská – 8.1.2024 – 30. výročie.

Žarnovica:

Tereza Judita Mojžišová – 16.4.2024 – 35. výročie,

Klára Mária Nemcová – 23.4.2024 – 30. výročie,

Klára Emília Gontková – 23.4.2024 – 30. výročie.

Žilina:

Jozef Gazdík – v roku 2024 – 35. výročie,

Terézia Viktória Gazdíková – v roku 2024 – 35. výročie.

ODIŠLI K PÁNOVI:**Bratislava, bratstvo sv. Stanislava**

Irena Katarína Hudáčová – 4.6.2023 – vo veku 94 rokov,

Mária Terézia Kormúthová – 14.9.2023 – vo veku 85 rokov,

Mária Alžbeta Lombardini – 21.1.2024 – vo veku 36 rokov.

Poprad:

Terézia Bednáriková - 24. 2. 2024 - vo veku 91 rokov.

Topoľčany:

Cecília Ida Žilková – 8.12.2023 – vo veku 100 rokov.

Trnava:

Klára Angelika Hauptvogelová - 14.1.2024 - vo veku 74 rokov.

REČ A SLOVO KRÍŽA

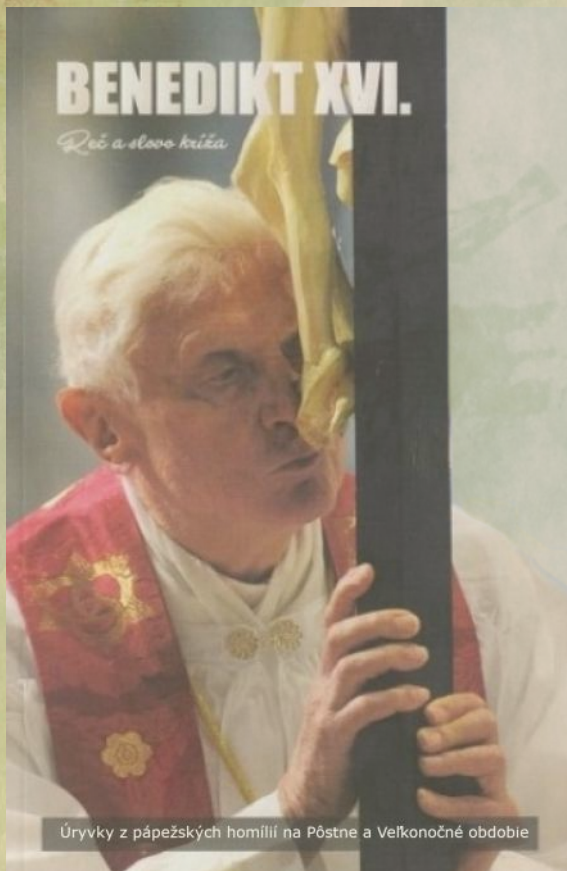
Veľká noc ako životný program

V roku slávania 800. výročia Stigmatizácie sv. Františka z Assisi je nevelká publikácia textov z homílií na Pôstne a Veľkonočné obdobie od pápeža Benedikta XVI. veľkým darom pre každého, kto túži hlbšie vniknúť do veľkonočného tajomstva a cesty kríža.

Vzácne úvahy veľkého teológa, ktorý po celý život hľadal Krista vo svetle kríža a zmŕtvychvstania, ako je uvedený na začiatku, nás stručne a jasne uvádzajú do skutočných významov znakov, symbolov, ktoré nám pomáhajú objaviť zmysel i cieľ Veľkej noci pre náš život. Zároveň nám umožňujú novým spôsobom prežiť ich duchovnú atmosféru a dotknúť sa Tajomstva Božej lásky, významu kríža a utrpenia i osobné objavenie zmŕtvychvstania a poslania Ducha Svätého v našom živote.

V závere knižky nám pápež Benedikt XVI. kladie i odpovedá aj na podstatnú otázku: „Ako môžeme dosiahnuť, aby sa Veľká noc stala našim životom?”

Tento ďalší skvost duchovnej literatúry od dlhoročného prefekta pre náuku a čistotu viery vydal Kňazský seminár sv. Gorazda v Nitre ešte v r. 2018.

Knižku si môžete objednať cez internet a je dostupná i v našich kníhkupectvách.

-MM-